

$$\exp(z) = e^z := \sum_{n \geq 0} \frac{z^n}{n!}$$

$z = ix \leftarrow$ imaginari pur

$$e^{ix} = \sum_{n \geq 0} \frac{i^n x^n}{n!} = \cos x + i \sin x \rightarrow \text{Fórmula d'Euler.}$$

$$e^{i\pi} + 1 = 0$$

27/09/17

5. Integrals impropies. Definicions i exemples.

Seja $D \subset \mathbb{R}$ interval

$f: D \rightarrow \mathbb{R}$ funció

f es diu localment integrable si és integrable en tot interval compacte $K \subset D$.

(Nunca pòs següent)

Considerem p.ex. $f: [a, b[\rightarrow \mathbb{R}$, on $a < b \leq +\infty$.

Aleshores f és localment integrable (sii) és integrable en tot interval $[a, M]$, on $a < M < b$. En tot cas podem estudiar la integral impropia.

$$\int_a^b f := \lim_{M \rightarrow b} \int_a^M f$$

Obs. Integral impropia de 1a espècie: interval no fixat.

" " de 2a espècie: funció no fixada

" " convergent : $\exists \int_a^b f < +\infty$

" " divergent : $\exists \int_a^b f = \pm\infty$

Anàlogament per a $f:]a, b] \rightarrow \mathbb{R}$.

Considerem on $f:]a, b[\rightarrow \mathbb{R}$

Prenem $a < c < b$ i examinem

$$\int_a^b f := \int_a^c f + \int_c^b f = \lim_{M \rightarrow a^+} \int_M^c f + \lim_{N \rightarrow b^-} \int_c^N f$$

✓ $\text{oscil·lant} + \text{div} = \text{div}$
 ✓ $+\infty + \infty = +\infty$
 ✓ $-\infty - \infty = -\infty$

✗ $-\infty + \infty = ?$

Integral impròpiu 3a espècie : ni funció ni interval són limitats

Més generalment, podem considerar D unió ^{finite} ~~fixa~~ disjunta d'intervals oberts
(ex: $D = \mathbb{R} - \{0\}$)

Prop Sigui $f: [a, b) \rightarrow \mathbb{R}$ int. Riemann

Abraham $\int_a^b f = \lim_{M \rightarrow b^-} \int_a^M f$

exercici

Diferència amb $\oplus$ $f: [0, b]$, $f: [a, b)$ (cas anterior)

Exemples importants

(1) $\int_1^{+\infty} \frac{dx}{x^\alpha}$ ^{1a esp (interval no limit)} és convergent si $\alpha > 1$ (i val $\frac{1}{\alpha-1}$)
divergent si $\alpha \leq 1$

$$\lim_{M \rightarrow +\infty} \int_1^M \frac{dx}{x^\alpha} = \begin{cases} \alpha = 1 & \lim_{M \rightarrow +\infty} \left[\log x \right]_{x=1}^{x=M} = +\infty \\ \alpha \neq 1 & \lim_{M \rightarrow +\infty} \left[\frac{x^{-\alpha+1}}{-\alpha+1} \right]_{x=1}^{x=M} = \lim_{M \rightarrow +\infty} \frac{M^{-\alpha+1} - 1}{-\alpha+1} = \begin{cases} \frac{1}{\alpha-1} & \text{si } \alpha > 1 \\ +\infty & \text{si } \alpha < 1 \end{cases} \end{cases}$$

$\alpha > 0 \leftarrow$ el den $\rightarrow 0$ quan $x \rightarrow 0$

(2) $\int_0^1 \frac{dx}{x^\alpha}$ és convergent si $\alpha < 1$ (i val $\frac{1}{1-\alpha}$)
divergent si $\alpha \geq 1$

int. imp. conv
segon cas int. impròpiu div
int. impròpiu si: $\alpha > 0$

Obs $\int_0^{+\infty} \frac{dx}{x^\alpha} = \int_0^1 + \int_1^{+\infty} = +\infty$

conv div
div conv

(3) $\int_0^{+\infty} e^{-\alpha x} dx$ és convergent si $\alpha > 0$ (i veu $\frac{1}{\alpha}$)

Regles de càlcul:

- Linealitat
- Barrow
- part,

(+): escriure les props)

Exemple (1) $\int_0^{+\infty} \frac{dx}{1+x^2} = \dots = \frac{\pi}{2}$

$$\int_{-\infty}^{+\infty} \frac{dx}{1+x^2} = \int_{-\infty}^0 + \int_0^{+\infty} = \pi$$

(2) $\int_{-1}^1 \frac{dx}{x^2} = \int_{-1}^0 + \int_0^1 = +\infty$
divergents.

(3) $\int_{-\infty}^{+\infty} x dx$ no existeix.

(4) $\int_0^1 \frac{1}{x^2} \sin \frac{1}{x} dx = \left[\cos \frac{1}{x} \right]_0^1 = \dots$ No existeix.

integral impropia que ve oscil·lant.
→ el límit no existeix.

La Regla de Barrow

quan l'interval
tenim la funció
està def en
un interval

però $\left[\frac{-1}{x} \right]_{x=-1}^{x=1}$

Però $\frac{1}{x}$ no

està def en
[-1, 1] perquè

$\neq \frac{1}{0}$.

6. Criteris de convergència per a integrals impropies

Prop (Criteri de Cauchy per a integrals impropies)

Sigui $f: [a, b[\rightarrow \mathbb{R}$ (o $\mathbb{C}$) integrable

La integral impropia $\int_a^b f$ és convergent si

$$\forall \varepsilon > 0 \quad \exists c_0 \in [a, b[\quad \forall$$

$$c_0 \leq c_1 < c_2 < b \Rightarrow \left| \int_{c_1}^{c_2} f \right| < \varepsilon$$

1. els líms
de funcions

es poden
calcular
amb líms
de successions

2.

Dem És conseqüència del criteri de Cauchy aplicat a la funció

$$F: [a, b[\rightarrow \mathbb{R}$$

$$F(x) = \int_a^x f$$

el límit

$$\lim_{x \rightarrow b^-} F(x)$$

existeix si, per a tot $\varepsilon > 0$, existeix c_0 tal que

$$c_0 \leq c_1 < c_2$$

$$\int_{c_1}^{c_2} f$$

$$|F(c_2) - F(c_1)| < \varepsilon$$

Def Una integral impropria $\int_a^b f$ es

quan $\int_a^b |f|$ es convergent

Prop Si $\int_a^b f$ es absolutament convergent, es convergent.

Dem (Aplicuem el criteri de Cauchy a l'integral $\int_c^d |f|$)

$$\forall \varepsilon \quad \exists c_0 \text{ tal que } a < c_0 \leq c_1 < c_2 < b \Rightarrow \int_{c_1}^{c_2} |f| < \varepsilon$$

i utilitzem $\left| \int_{c_1}^{c_2} f \right| \leq \int_{c_1}^{c_2} |f|$

de manera que $\int_a^b f$ també satisfà el cr. de Cauchy $\square$